

HØRINGSSVAR HANDICAPRÅDET

Haderslev Kommune
Kvalitet og Udvikling
Christian X's Vej 39
6100 Haderslev

www.haderslev.dk

Dir. tlf. 29629714
hets@haderslev.dk

22. september 2022 · Sagsbehandler: Helle Thygesen Smidt

Handicaprådets handicaprepræsentanter Høringssvar vedrørende budget 2023 samt overslagsår Haderslev Kommune

Høringssvar til Kommunalbestyrelsen

Med baggrund i kommunens udarbejdede tekniske og supplerende budget 2023-2026 fremsender Handicaprådets handicaprepræsentanter følgende høringssvar.

Vi har med interesse kunnet læse, at der i budgetterne er et råderum for kommunalbestyrelsen, som i kommunens egen opgørelse i det supplerende budget udviser et totalt råderum i 2023 på ca. 25 mio. dkk, selvom nettoanlægsbudgettet udgør ca. 190 mio. dkk mod KL's vejledende anlægsramme på ca. 158 mio. dkk. – og dermed overskrider denne ramme med ca. 32 mio. dkk.

KL's beregnede serviceramme for Haderslev kommune i 2023 er ca. 55 mio. dkk.

Råderummet giver altså kommunalbestyrelsen mulighed for at imødekomme en række af de helt fundamentale behov på Social- og Handicapområdet og investere i, at omkostningerne i årene fremover ikke spinder helt ud af kontrol, som bl.a. er klarlagt i tidligere til Social og Handicapudvalget (SHU) foreløbige kommentarer af 28. juni og indsendte høringssvar til budget 2023 af 8. september, som vedhæftes til orientering nedenfor.

Kommunalbestyrelsen har nu muligheden - endog inden for KL's beregnede serviceramme, og inden for et eget budget i balance, ved at følge KL's vejledende anlægsramme. Følges KL's vejledende anlægsramme ville kommunen have et råderum til servicerammen på ca. 57 mio. dkk og et budget i balance.

Handicaprådets handicaprepræsentanter anbefaler således kommunalbestyrelsen på det stærkeste, at der afsættes de nødvendige midler, så de beskrevne udfordringer inden for SHU's område kan finansieres, og rette op på de seneste års de facto nedskæringer, for dermed at sikre værdige forhold for borgere og pårørende.

Dermed vil kommunalbestyrelsen kunne sikre sig tid og mulighed for at iværksætte proaktive initiativer, så forholdene ikke yderligere forværres, med endnu større omkostninger til følge i årene fremover.

Vi er naturligvis til disposition for uddybning og et samarbejde om værdighed og udvikling for alle borgere i Haderslev kommune.

Med venlig hilsen

Handicaprådets handicaprepræsentanter

Formand Søren Aldal

Vivi Terp

Tobias Jørgensen

Tine Charlotte Poulsen

Merete Fredsted

Nedenfor: Tidligere til SHU indsendte høringsvar af 8. september 2022 og foreløbige kommentarer til budget 2023 af 28. juni 2022.

Den 8. september 2022

Høringsvar til SHU fra Handicaprådets handicaprepræsentanter vedrørende Handlekataloget "Initiativer for at sikre den strukturelle balance" Haderslev Kommune, Social og Handicapområdet 2022.

Handicaprådets handicaprepræsentanter må på det stærkeste fraråde gennemførelse af tiltagene i handlekataloget, da de samlet og hver for sig vil medføre meget negative konsekvenser for borgerne i handicapområdet.

Ud over borgerne, vil også pårørende opleve negative konsekvenser af de foreslåede tiltag, da dækning af nogle borgernes behov bliver beskåret, og væltes over på dem. Behovene vil fortsat være der.

Endvidere vil tendensen, som allerede ses, hen i mod at miste stærke og mest kompetente medarbejdere forstærkes, fordi de vil søge mod stillinger med større potentiale.

Da der reelt er blevet skåret i handicapområdets økonomi igennem de seneste mange år, mens der er kommet flere handicappede borgere til, endog med diagnoser som kræver en større indsats, er forholdene år for år for mange borgere og pårørende blevet mere og mere pressede og utilstrækkelige.

De pressede og utilstrækkelige forhold for alle involverede resulterer i hyppigere forværret trivsel og manglende udvikling, som i sidste ende fordrer dyrere løsninger omkring de berørte borgere. Pårørende må sygemeldes og stigende sygefravær blandt medarbejdere samt øget medarbejderomsætning betyder yderligere tab af kompetencer etc. etc.

Der er tale om en markant negativ spiral, som allerede nu accelererer.

Yderligere besparelser og beskæringer i området vil uden tvivl føre yderligere op under denne negative spiral, hvilket vil skade borgerne yderligere, og gøre de økonomiske byrder endnu større i årene fremover for Haderslev kommune.

Handicaprådet anbefaler derimod at tilføre de tilstrækkelige midler nu, og dermed investere i at Handicapområdet får et værdigt niveau for de berørte borgere omkring dem, i stedet for at halte bagefter med halve løsninger og dårligere trivsel, som blot bliver endnu dyrere i den sidste ende.

Handicaprådets handicaprepræsentanter opfordrer politikerne til reelt at involvere os i en værdig udvikling af området, og opfordrer hele kommunalbestyrelsen til at bakke op om en værdig, **faglig** og holdbar løsning og udvikling på handicapområdet med et budget, der tillader det.

Med venlig hilsen

Handicaprådets handicaprepræsentanter

Formand Søren Aldal

Vivi Terp

Tobias Jørgensen

Tine Charlotte Poulsen

Merete Fredsted

PS.: Allerede i forbindelse med Direktør Rolf Dalsgaard Johansens præsentation af budgettet for 2023 og udfordringerne dermed på møde i Handicaprådet i juni, udarbejdede Rådets handicaprepræsentanter nedenstående kommentar, som vedhæftedes referatet af mødet, uden vi dog har fået nogen reaktion derpå.

**BILAG TIL REFERAT AF DEN 27. JUNI 2022
HANDICAPRÅDETS UDPEGEDE MEDLEMMER AF
HANDICAPORGANISATIONER**Haderslev Kommune
Kvalitet og Udvikling
Christian X's Vej 39
6100 Haderslev

www.haderslev.dk

Dir. tlf. 29629714
hets@haderslev.dk

28. juni 2022 · Sagsbehandler: Helle Thygesen Smidt

**Handicaprådets handicaprepræsentanters foreløbige kommentar til
budget 2023 for Social og Handicapudvalgets område.**

Ved:

Formand Søren Aldal

Merete Fredsted

Jane Krogh Christensen (suppleant for Vivi Terp)

Tobias Jørgensen

Tine Charlotte Poulsen (suppleant for Gerda Fønnesbæk)

**HCRs Handicaprepræsentanters foreløbige kommentar til budget 2023 for Social og Handicap
udvalgets område**

Vi må desværre konstatere, at der ikke findes data, som kan kaste lys over udviklingen i behov for midler til Handicapområdet gennem årene, da forvaltningen ikke kan forevise sådanne.

Med baggrund i Haderslev Kommunes egne regnskabstal (se nedenfor) kan vi konstatere, at handicapområdet - i al fald siden 2018 - stort set ikke er blevet tilført flere midler, trods stigende tilskud og udligninger mv fra centralt hold.

Endvidere konstateres at omkostningerne, som hovedsageligt er lønninger, i faste priser (deflateret) i realiteten er bespart med 7-10% i perioden siden 2018, og altså op imod 30 mio dkk

Regnskabstal fra Økonomiafdelingen:

Beløb i mio. kr.	Regnskab 2018	Regnskab 2019	Regnskab 2020	Regnskab 2021
Handicap, Socialpsykiatri og Myndighed	320,034	319,283	319,567	324,780
- Fagchef eget område	0,000	0,000	0,000	0,065
- Myndighedsområdet	42,578	44,427	42,907	41,277
- Udfordringer for Handicap, Socialpsykiatri og Myndighed	0,000	0,000	0,000	0,745
- Køb og salg af pladser	73,556	70,606	89,521	81,487

- Handicapørsel	4,459	3,682	4,789	3,824
- Hjælpebidler	14,934	12,587	11,709	15,240
- Værnemidler, hjælpebiddelepot	0,000	0,000	0,463	0,658
- Beskyttet beskæftigelse og Nybo	34,742	34,347	32,994	35,555
- Handicap	87,862	88,586	81,533	86,955
- Socialpsykiatri og misbrug	58,436	61,437	51,266	54,940
- Specialundervisning	3,468	3,610	4,385	4,035

Observationer og betragtninger fra pårørende og andre interessenter på handicapområdet, påpeger, at mange borgere gennem de seneste år har fået reelt flere udfordringer med behov for væsentlig mere hjælp, uden de dog får det. Endvidere meldes der om, at der er blevet flere borgere, der nu er omfattet området.

Forvaltning og økonomiafdeling har dog ikke umiddelbar adgang til data derom fra tidligere år. Man kan kun følge hvor mange penge der brugt på områderne, men man kan ikke verificere, hvorledes udviklingen i behov for støtte hos borgerne har udviklet sig.

Handicaprådets handicaprepræsentanter anbefaler, at der snarest etableres en individuel visitering af alle borgere i systemet, så retssikkerheden kan sikres, og de respektive borgere kan visiteres den hjælp og støtte de har behov for og ret til.

Handicaprådet handicaprepræsentanter anbefaler, at historikken reetableres på antal borgere med respektive visiteringer, således det reelle behov kan følges, og en faglig vurdering kan foretages. Da kommunens økonomiafdeling og forvaltningen i øvrigt ikke er i stand til at tilvejebringe data på udviklingen, skal HCR handicaprepræsentanter henlede opmærksomheden på nogle af de direkte nedskæringer som er foretaget de senere år, som eksempler:

- Lukning af Beskyttet beskæftigelse om fredagen
- Lukning af Køkken på Odinsgård
- Markante stigninger på brugerbetaling på op imod 1/3 til bl.a. kost

Endvidere opleves der konsekvenser af besparelserne med dårligere trivsel for borgere og tiltagende udfordringer med bl.a. udadrettet eller selvskadende adfærd

Til trods for disse udfordrings udvikling, er der ikke tildelt området midler til reel og effektiv imødegåelse heraf.

Konsekvenser er ligeledes blevet tydeligere fremhævede i stadigt mere kritiske tilsynsrapporter.

Det er tid til at tilføre Handicap området de midler, der er behov for allerede nu, så der kan blive rettet op på udhulingen af grundlaget, så borgere, medarbejdere og pårørende kan få reetableret værdige forhold, og ligeledes tilføre de nødvendige midler til dækning af de yderligere udfordringer som skønnes for 2023.

Som tidligere præsenteret HCR af Rolf Dalsgård Johansen:

(Beløb i mio. kr. i 2023 pl)	2023	2024	2025	2026
<i>Udvalgets udfordringer</i>				
Tilgang af unge med handicap, der flytter hjemmefra	21,700	23,000	24,300	25,800
- Igangværende borgere	4,200	4,200	4,200	4,200
- Forventet tilgang af borgere	17,500	18,800	20,100	21,600
Øvrige til- og afgang	9,200	9,200	9,200	9,200
- Igangværende borgere	7,800	7,800	7,800	7,800
- Forventet til- og afgang af borgere	1,400	1,400	1,400	1,400
Udvalgets udfordringer i alt	30,900	32,200	33,500	35,000

For at håndtere disse udfordringer bør der derfor tilføres 30,9 mio. mere ift. 2022.

For at rette op på udhulingen af de reelle deflaterede tilførsler siden 2018 bør der tilføres yderligere ca. 30 mio. (under forudsætning af, at der ikke er kommet flere borgere til området i perioden 2018-2022, og at det generelle støttebehov i gennemsnit pr borger er på niveau med 2018. Det synes dog som om, at behovet har været stigende over perioden, og behovet for yderligere tilførsler af kompetencer og penge vil derfor følgelig være endnu større)

For at sikre borgernes retssikkerhed bør der foretages en individuel visitering og behovsafklaring, med korresponderende tildeling af støtte.

Venlig hilsen Handicaprådets handicaprepræsentanter

Formand Søren Aldal
Merete Fredsted
Jane Krogh Christensen (suppleant for Vivi Terp)
Tobias Jørgensen
Tine Charlotte Poulsen (suppleant for Gerda Fønnesbæk)